

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 682

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 21 iulie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 536 din 24 octombrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 43 alin. (3) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru	2–3
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
387. — Decizie privind numirea domnului Raul-Mircea Gutin în funcția de consilier de stat în cadrul Cancelariei Prim-Ministrului.....	3
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 5 din 5 mai 2025 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii)	4–9
Decizia nr. 9 din 16 iunie 2025 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii)	10–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 536

din 24 octombrie 2024

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 43 alin. (3) și (5)
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru**

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina-Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriază.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 43 alin. (3) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Societatea Denisalex — S.R.L. din Timișoara în Dosarul nr. 14.486/325/2019/a5.1 al Judecătorei Timișoara — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 306D/2020.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, arătând că formularea unei cereri de reexaminare a acordării facilităților la plata taxei judiciare de timbru nu vizează fondul cauzei, astfel că nu sunt necesare dezbateri în contradictoriu.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea civilă nr. 1.966 din 18 februarie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 14.486/325/2019/a5.1, **Judecătoria Timișoara — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 43 alin. (3) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru**. Excepția a fost ridicată de Societatea Denisalex — S.R.L. din Timișoara într-o cauză având ca obiect soluținarea cererii de reexaminare formulate împotriva unei încheieri prin care s-a respins cererea de ajutor public judiciar.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia arată, în esență, că procedura reglementată de textele de lege criticate nu oferă solicitantului posibilitatea susținerii cererii sale prin înfățișarea în instanță. Completul investit cu soluținarea cererii judecă în sala de consiliu, strict pe baza documentelor depuse de solicitant, ceea ce aduce atingere dreptului acestuia la un proces echitabil câtă vreme legiuitorul impune ca procedura să se desfășoare fără citarea părților, instanța respingând automat cererea în măsura în care consideră că documentele justificative depuse de solicitant nu sunt suficiente.

6. **Judecătoria Timișoara — Secția I civilă** apreciază că textele de lege criticate sunt constituționale, legiuitorul fiind suveran să stabilească procedura judiciară aferentă cererilor necontencioase.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 43 alin. (3) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, având următorul cuprins:

— Art. 43 alin. (3) și (5): „(3) *Asupra cererii de acordare a facilităților la plata taxei de timbru instanța se pronunță fără citare, prin încheiere motivată dată în camera de consiliu. Încheierea se comunică solicitantului și părții adverse, dacă este cazul. (...)*

(5) *Cererea de reexaminare se soluționează în camera de consiliu de un alt complet, instanța pronunțându-se prin încheiere irevocabilă.*”

11. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 21 alin. (3) referitoare la dreptul la un proces echitabil.

12. Examnând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că dispozițiile art. 43 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 reglementează procedura de soluținare a cererii de acordare a ajutorului public judiciar sub forma facilităților la plata taxei de timbru, stabilind că aceasta se soluționează în camera de consiliu, fără citarea părților, printr-o încheiere motivată ce urmează să fie comunicată părților, iar art. 43 alin. (5) reglementează cu privire la cererea de reexaminare care se poate formula împotriva încheierii.

13. Referitor la cererea de acordare a ajutorului public judiciar sub forma facilităților la plata taxei de timbru, Curtea constată că obiectul acesteia nu vizează fondul cauzei și nu presupune în mod necesar dezbateri contradictorii. Prin această reglementare legiuitorul a avut în vedere instituirea unei proceduri simple și operative de soluținare a acestei cereri, astfel încât este justificată, din considerente de celeritate, judecarea în camera de consiliu, fără citarea părților. Totodată, în soluținarea cererii nu este necesară administrarea tuturor mijloacelor de probă reglementate de Codul de procedură civilă, deoarece judecarea se face pe baza unor criterii obiective ce

pot fi probate prin înscrisuri (a se vedea, *ad similib*, Decizia nr. 781 din 29 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 14 iunie 2019, paragraful 18).

14. Referitor la constituționalitatea prevederilor art. 43 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, prin Decizia nr. 801 din 6 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 29 martie 2019, paragraful 14, Curtea a reținut, de principiu, că încheierea prin care se soluționează cererea de acordare a facilităților la plata taxei judiciare de timbru se comunică solicitantului și părții adverse, dacă este cazul, aceștia putând formula cerere de reexaminare, ce va fi soluționată tot în camera de consiliu, de un alt complet, instanța pronunțându-se prin încheiere irevocabilă.

16. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Denisalex — S.R.L. din Timișoara în Dosarul nr. 14.486/325/2019/a5.1 al Judecătorei Timișoara — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 43 alin. (3) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru sunt constituționale în raport cu criticile formulate. Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Timișoara — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 24 octombrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Cristina-Cătălina Turcu

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind numirea domnului Raul-Mircea Gutin în funcția
de consilier de stat în cadrul Cancelariei Prim-Ministrului**

Având în vedere Adresa Cancelariei Prim-Ministrului nr. 531 din 18 iulie 2025, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/22.410/SRO din 18 iulie 2025,

în temeiul art. 19, art. 22 alin. (5), art. 29 și al art. 31 lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data de 21 iulie 2025, domnul Raul-Mircea Gutin se numește în funcția de consilier de stat în cadrul Cancelariei Prim-Ministrului.

PRIM-MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Ștefan-Radu Oprea

București, 21 iulie 2025.
Nr. 387.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 5

din 5 mai 2025

Dosar nr. 322/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Adina Georgeta Ponea	— pentru președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Valerica Voica	— pentru președintele delegat al Secției penale
Lavinia Curelea	— judecător la Secția I civilă
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Denisa Livia Băldean	— judecător la Secția I civilă
Liviu Eugen Făget	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Glodeanu	— judecător la Secția I civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Marcela Marta Iacob	— judecător la Secția a II-a civilă
Adriana Nicolae	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gheza Attila Farmathy	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Maria Hrudei	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adriana Florina Secrețeanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Dumitrache	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emilian Constantin Meiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Francisca Maria Vasile	— judecător la Secția penală
Luminița Criștiu-Ninu	— judecător la Secția penală

1. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 322/1/2025 este legal constituit conform dispozițiilor art. 516 alin. (2) din Codul de procedură civilă și ale art. 31 alin. (4) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Antonia Eleonora Constantin, procuror-șef al Secției judiciare.

4. La ședința de judecată participă domnul Cristian Balacciu, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 32 din Regulament.

5. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ia în examinare sesizarea formulată de Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj ce formează obiectul Dosarului nr. 322/1/2025.

6. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar au fost depuse raportul întocmit de judecătorii-raportori, o completare la raport, punctul de vedere al procurorului general, un *amicus curiae* al Sindicatului Național Pro Lex și un punct de vedere al consilierilor de probațiune din cadrul Serviciului de Probațiune Buzău.

7. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, doamna judecător Mariana Constantinescu, președintele completului de judecată, acordă cuvântul asupra recursului în interesul legii reprezentantului procurorului general.

8. Reprezentantul procurorului general apreciază că se impune recalificarea problemei de drept și că dispozițiile art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022 trebuie interpretate în sensul că suspendarea de drept sau la inițiativa salariatului a contractelor individuale de muncă ale personalului din serviciile de probațiune, pe durata participării la grevă, nu este compatibilă cu desfășurarea, în aceeași perioadă, a activităților prevăzute de art. 59 alin. (2) din Legea nr. 123/2006.

9. Nefiind întrebări pentru reprezentantul procurorului general, doamna judecător Mariana Constantinescu, președintele completului, declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra sesizării.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție și obiectul recursului în interesul legii

10. Prin Hotărârea nr. 8 din 27 ianuarie 2025, Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție cu soluționarea recursului în interesul legii ce vizează următoarea problemă de drept:

Dacă munca prestată de către lucrătorii care au informat angajatorul că intră în grevă, dar că nu vor întrerupe activitatea, fiind pontată conform fișelor de pontaj, trebuie considerată ca muncă prestată sau ca o perioadă de suspendare a raporturilor de muncă.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

11. Legea nr. 367/2022 privind dialogul social, în forma nemodificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 367/2022 privind dialogul social și a Legii nr. 53/2003 — Codul muncii (Legea nr. 367/2022, în forma nemodificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2023)

„Art. 160. — (1) Pe toată durata participării la grevă contractul individual de muncă sau raportul de serviciu al angajatului/lucrătorului, după caz, se suspendă de drept. Pe perioada suspendării se mențin doar drepturile de asigurări de sănătate.”

12. *Legea nr. 367/2022 privind dialogul social, cu modificările și completările ulterioare* (Legea nr. 367/2022)

Art. 1. — (...) pct. 29 „grevă — încetarea voluntară și colectivă a lucrului de către angajați/lucrători;”.

„Art. 153. — (...) (5) Grevă se desfășoară cu prezența greviștilor în incinta unității.”

„Art. 160. — (1) Pe toată durata participării la grevă contractul individual de muncă sau raportul de serviciu al angajatului se suspendă la inițiativa angajatului. Pe perioada suspendării se mențin doar drepturile de asigurări de sănătate.”

13. *Legea nr. 123/2006 privind statutul personalului de probațiune, cu modificările și completările ulterioare* (Legea nr. 123/2006)

Art. 49. — (abrogat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 123/2006 privind statutul personalului din serviciile de probațiune)

„(1) Suspendarea la inițiativa persoanei poate interveni în următoarele situații: (...)

c) pentru participarea la grevă, în condițiile legii; (...)

(2) Cererea de suspendare se face în scris, cu cel puțin 15 zile calendaristice înainte de data când se solicită suspendarea.

(3) Suspendarea se constată și se aprobă în cazurile prevăzute la alin. (1), prin act administrativ emis de angajator.

(4) Dispozițiile art. 46 alin. (2) se aplică în mod corespunzător și pentru cazurile prevăzute la alin. (1).”

„Art. 59. — (1) Personalului din serviciile de probațiune îi este recunoscut dreptul la grevă, în condițiile legii, cu respectarea principiilor continuității și celerității activității de justiție.

(2) În timpul grevei se vor asigura serviciile esențiale, nu mai puțin de o treime din activitatea normală, asigurându-se participarea serviciului la ședințele de judecată la care a fost citat, întocmirea la termen a referatelor de evaluare pentru inculpați, precum și rezolvarea altor sarcini considerate urgente, potrivit legii, sau apreciate ca atare de către organele judiciare.”

„Art. 78. — Dispozițiile prezentei legi se completează cu reglementările din legislația muncii și legislația civilă, în măsura în care nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor de muncă prevăzute de prezenta lege.”

14. *Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare* (Codul muncii)

„Art. 51. — (1) Contractul individual de muncă poate fi suspendat din inițiativa salariatului, în următoarele situații: (...) f) participarea la grevă.”

„Art. 234. — (1) Grevă reprezintă încetarea voluntară și colectivă a lucrului de către salariați.”

III. Practica judiciară neunitară invocată de autorul sesizării

15. Autorul sesizării a arătat că problema de drept enunțată necesită o rezolvare unitară, având în vedere că pe rolul instanțelor specializate în litigii de muncă și contencios administrativ au fost înregistrate multiple litigii similare, soluționate diferit. Aceste procese au apărut în contextul grevei personalului din cadrul serviciilor de probațiune din luna mai a anului 2023, în raport cu care, deși a fost pontat ca prezent la serviciu și a desfășurat activitatea specifică domeniului său de activitate, ministrul justiției a emis un ordin prin care s-a constatat suspendarea de drept a raporturilor de muncă ale personalului ce a participat la această formă de protest. În acest context, autorul sesizării a subliniat că s-au conturat două orientări jurisprudențiale divergente cu privire la problema de drept evocată anterior.

16. Astfel, într-o primă orientare jurisprudențială s-a apreciat că activitatea desfășurată de către lucrătorii care au informat angajatorul că intră în grevă trebuie considerată muncă prestată, în condițiile în care lucrătorii nu au anunțat angajatorul că vor întrerupe activitatea, munca lor fiind pontată conform fișelor de pontaj.

17. S-a argumentat că ordinul care prevede suspendarea raporturilor de muncă ale reclamanților a fost emis în mod nelegal, întrucât nu s-a ținut cont de statutul consilierilor de probațiune și nici de realitatea faptică, lipsind „inițiativa salariatului”. S-a avut în vedere modificarea realizată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2023 a art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022, care a fost de natură a alinia acest text de lege cu art. 51 alin. (1) lit. f) din Codul muncii și de a încuraja formele de protest care nu implică sistarea muncii. După evocarea conținutului art. 59 și 78 din Legea nr. 123/2006, art. 51 alin. (1) lit. f) din Codul muncii și art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022, s-a arătat că inițiativa salariatului cu privire la suspendarea contractului de muncă nu se deduce automat din faptul participării la grevă; cât timp șeful de serviciu confirmă că angajații au muncit cel puțin 8 ore/zi, este infirmată ipoteza asigurării unei treimi din activitate. Aceste argumente, la care se adaugă faptul că nu există o solicitare a reclamanților de suspendare a raporturilor de muncă, conduc la concluzia că nu este îndeplinită una dintre condițiile pentru suspendarea acestor raporturi, respectiv inițiativa angajatului în acest sens.

18. În sensul primei orientări jurisprudențiale au fost anexate sesizării hotărâri judecătorești definitive pronunțate de Tribunalul Cluj și de Curtea de Apel Cluj.

19. În cea de-a doua orientare jurisprudențială s-a apreciat că activitatea desfășurată de către lucrătorii care au informat angajatorul că intră în grevă, dar că nu vor întrerupe activitatea, deși pontată conform fișelor de pontaj, trebuie considerată ca perioadă de suspendare a raporturilor de muncă.

20. S-a argumentat că inițiativa salariatului cu privire la suspendarea contractului de muncă rezultă neechivoc din manifestarea de voință de a participa la grevă, prin aderarea la forma colectivă de protest, manifestare necesară și suficientă pentru suspendarea raportului de muncă. Astfel, nu sunt necesare demersuri suplimentare pentru exprimarea voinței salariatului în acest sens, dispozițiile art. 49 din Legea nr. 123/2006 fiind abrogate în anul 2010, conform art. I pct. 35 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 123/2006 privind statutul personalului din serviciile de probațiune. Prin urmare, declarația de participare la grevă se substituie oricăror alte formalități pentru suspendarea la inițiativa salariatului a contractului individual de muncă. De altfel, modificările aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2023 au corelat dispozițiile Legii nr. 367/2022 cu cele ale Codului muncii, care nu prevedeau participarea la grevă printre cazurile de suspendare de drept a contractului individual de muncă. Prin aceste modificări nu au fost însă introduse condiții suplimentare în sensul impunerii unei solicitări exprese a salariatului de suspendare a raporturilor de muncă pe perioada grevei. Faptul că personalului din probațiune îi incumbă obligația ca, în timpul grevei, să asigure serviciile esențiale nu atrage incompatibilitatea suspendării contractului individual de muncă cu exercitarea dreptului la grevă. Astfel, îndeplinirea sarcinilor de serviciu nu conduce la ideea renunțării de a participa la grevă, în lipsa unei manifestări exprese de voință în acest sens.

21. În sensul acestei orientări jurisprudențiale au fost anexate sesizării hotărâri judecătorești definitive pronunțate de curțile de apel București, Cluj și Galați.

IV. Jurisprudența Curții Constituționale

22. Nu au fost identificate decizii pronunțate de Curtea Constituțională în exercitarea controlului de constituționalitate a dispozițiilor legale supuse interpretării.

V. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

23. Prin Decizia nr. 20 din 13 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 733 din 21 septembrie 2016, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit că în sintagma „fără încheierea unui contract individual de muncă” prevăzută de dispozițiile art. 260 alin. (1) lit. e) din Codul muncii, republicat, referitoare la primirea la muncă a uneia sau a mai multor persoane fără încheierea unui contract individual de muncă, se include și situația contractului individual de muncă suspendat.

În considerentele de la paragrafele 37-39, 47 și 50 din această decizie s-a reținut că: deși există reglementare expresă cu privire la efectele suspendării, situațiile în care se dispune suspendarea contractului individual de muncă, Codul muncii nu conține reglementări procedurale cu privire la suspendarea contractului individual de muncă. Dacă în cazul încheierii, modificării și încetării contractului individual de muncă Codul muncii cere forma scrisă, în situația suspendării legea nu conține o prevedere expresă. Dar, din rațiuni practice, ar fi necesar să se întocmească o decizie de către angajator prin care să se dispună suspendarea sau să se constate starea de suspendare a contractului de muncă, să se precizeze temeiul de drept și să se consemneze efectele (legale sau convenționale) ale suspendării respective, iar în baza deciziei se pot face mențiunile în evidențe/registrul de evidență al salariaților și în dosarele personale. În condițiile în care contractul de muncă este suspendat, dar se prestează o activitate de către salariat/angajat, se constată că nu sunt respectate efectele legale ale suspendării contractului de muncă, efecte care vizează, în principal, tocmai suspendarea prestării unei munci de către salariat și plății drepturilor de către angajator, astfel că se poate susține că în sintagma „fără încheierea unui contract individual de muncă” prevăzută de art. 260 alin. (1) lit. e) din Codul muncii, republicat, se include și situația contractului individual de muncă suspendat. Prestarea de activități de către angajat/salariat, deși perioada de suspendare a contractului individual de muncă nu a expirat, nu poate fi prezentată ca o situație de încetare a efectelor suspendării pentru că trebuia să fie făcută mențiunea în registrul de evidență al salariaților și în dosarul persoanei respective, ca și în cazul suspendării contractului individual de muncă, chiar și în lipsa unui act scris întocmit în acest sens.

VI. Opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

24. Procurorul general a apreciat că prima orientare jurisprudențială este în acord cu litera și spiritul legii.

25. În acest sens a argumentat că simpla aderare la o formă de protest nu poate determina suspendarea contractului individual de muncă, dacă activitatea nu este întreruptă.

26. Astfel, în ipoteza în care salariatul și-a îndeplinit sarcinile de serviciu, asigurând continuitatea serviciului, potrivit dispozițiilor aplicabile în privința exercitării dreptului la grevă în domeniul în care activează, fără ca activitatea acestuia să fie influențată de adeziunea la greva generală, nu există temei pentru restrângerea drepturilor sau pentru suspendarea contractului individual de muncă.

27. Din interpretarea logică și sistematică a dispozițiilor legale aplicabile rezultă că numai încetarea voluntară a activității de către salariat poate determina suspendarea contractului individual de muncă.

28. Această interpretare are în vedere protecția salariatului de bună-credință, care a informat angajatorul că intră în grevă și că nu va întrerupe activitatea pe durata desfășurării grevei generale.

29. În aceste condiții, angajatorul, care a fost informat de salariat că intră în grevă, dar că nu va întrerupe activitatea (pontată conform fișelor de pontaj și dovedită în cauză), nu este îndreptățit să suspende raporturile de muncă după începerea formelor de protest.

30. Prin urmare, în măsura în care se va aprecia că se impune recalificarea problemei de drept, procurorul general a conchis că dispozițiile art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022, în ambele forme redacționale, trebuie interpretate în sensul că suspendarea de drept sau la inițiativa salariatului a contractelor individuale de muncă ale personalului din serviciile de probațiune, pe durata participării la grevă, nu este compatibilă cu desfășurarea, în aceeași perioadă, a activităților prevăzute de art. 59 alin. (2) din Legea nr. 123/2006.

VII. Opinia judecătorilor-raportori

31. Judecătorii-raportori au apreciat că dispozițiile art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022 se interpretează în sensul că suspendarea contractului individual de muncă sau a raportului de serviciu la inițiativa angajatului intervine ca efect al aderării la grevă, doar pe durata participării la aceasta, fără a fi necesară o manifestare de voință suplimentară în acest sens din partea angajatului.

VIII. Înalta Curte de Casație și Justiție

VIII.1. Asupra admisibilității sesizării

32. Constatând îndeplinită condiția legală a titularului sesizării, instituită prin dispozițiile art. 514 din Codul de procedură civilă, în privința autorului acesteia, anume Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj, se rețin în atenție dispozițiile art. 515 din același cod, potrivit cărora „*Recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii.*”

33. Din cuprinsul textului de lege menționat anterior rezultă condițiile de sesizare ce trebuie îndeplinite cumulativ pentru ca recursul în interesul legii să fie admisibil, și anume: să aibă ca obiect o problemă de drept; această problemă de drept să fi fost dezlegată diferit de instanțele judecătorești; dovada soluționării diferite să se facă prin hotărâri judecătorești definitive; hotărârile judecătorești să fie anexate sesizării.

34. În ceea ce privește prima condiție, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu soluționarea unui recurs în interesul legii trebuie să indice într-un mod neechivoc reglementarea susceptibilă de interpretare și aplicare diferită care a generat jurisprudența neunitară.

35. Din acest punct de vedere, întrebarea din actul de sesizare este formulată în termeni neclari, de natură să nască discuții cu privire la norma de drept a cărei interpretare a declanșat divergența de jurisprudență.

36. Atunci când întreabă „*dacă munca prestată de către lucrătorii care au informat angajatorul că intră în grevă, dar că nu vor întrerupe activitatea, fiind pontată conform fișelor de pontaj, trebuie considerată ca muncă prestată sau ca o perioadă de suspendare a raporturilor de muncă*”, titularul sesizării supune atenției chestiuni care implică lămurirea unor aspecte de fapt sau de calificare juridică a unor premise de fapt neclarificate.

37. Astfel, ținând cont de prevederile art. 234 din Codul muncii, potrivit cărora „*greva reprezintă încetarea voluntară și colectivă a lucrului de către salariați*”, întrebarea fie urmărește a stabili dacă se află sau nu în grevă lucrătorul care a informat angajatorul că intră în grevă, dar că nu va întrerupe activitatea, fie solicită lămurirea consecințelor juridice ale unei astfel de situații, în condițiile în care nu rezultă situația premisă — dacă lucrătorul se află sau nu în grevă.

38. Totodată, chestiunea relevanței pontării prezenței la locul de muncă potrivit fișelor de pontaj are în vedere un simplu fapt probator, a cărui semnificație trebuie evaluată în concret, de vreme ce potrivit art. 153 alin. (5) din Legea nr. 367/2022, greva se desfășoară cu prezența greviștilor în incinta unității, iar în unele dintre hotărârile anexate sesizării se menționează pontarea greviștilor în fișele de pontaj cu „G” în zilele de grevă.

39. Or, lămurirea unor aspecte de fapt, precum interpretarea voinței salariatului de a participa sau nu la o formă de protest,

definirea acestei forme de protest, calificarea juridică a unor premise de fapt neclarificate sau evaluarea semnificației unui fapt probator, necesar pentru a se rezolva problema premisă a întrebării — anume, dacă lucrătorii din ipoteză se aflau sau nu în grevă — nu pot face obiectul unui recurs în interesul legii, care poate rezolva numai probleme de drept.

40. În lumina celor expuse, sesizarea ar apărea drept inadmisibilă, întrucât, în termenii în care a fost formulată, nu privește o problemă de drept și nu evocă posibilitatea de a fi interpretat diferit un text de lege determinat.

41. Procurorul general propune reformularea întrebării, considerând că problema de drept privește, în realitate, interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022, atât în redactarea anterioară, cât și în cea ulterioară modificărilor aduse acestui act normativ prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2023, în sensul de a se stabili dacă suspendarea de drept sau, după caz, la inițiativa salariatului, a contractelor individuale de muncă ale personalului din probațiune, pe durata participării la grevă, este sau nu compatibilă cu desfășurarea, în aceeași perioadă, de către acești salariați, a activităților prevăzute de art. 59 alin. (2) din Legea nr. 123/2006.

42. Nu poate fi primită ca obiect al recursului în interesul legii nici această formă a întrebării, întrucât, pe de o parte, divergența de jurisprudență dovedită prin hotărârile anexate există numai în ceea ce privește interpretarea dispozițiilor art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022, în redactarea ulterioară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2023, nu și în cea anterioară, iar pe de altă parte se propune verificarea compatibilității dispoziției legale privind suspendarea contractului de muncă pe durata grevei cu desfășurarea de către greviști a activităților prevăzute de art. 59 alin. (2) din Legea nr. 123/2006, anume cele esențiale, nu mai puțin de o treime din activitatea normală, care trebuie asigurate în timpul grevei — chestiune care schimbă natura chestiunii de drept ce a făcut obiectul divergenței de opinii din practica judiciară anexată, în care litigiile nu priveau desfășurarea de către salariați a activităților prevăzute de art. 59 alin. (2) amintit, ci prestarea integrală a muncii pe durata grevei. Prevederile art. 59 alin. (2) din Legea nr. 123/2006 au fost invocate în hotărârile anexate doar ca argument de interpretare a dispozițiilor art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022.

43. Prin urmare, nu există o divergență pe o problemă de drept derivând din ipoteza necesității asigurării serviciilor esențiale, cât timp nu se consideră de către instanțele care au pronunțat hotărârile divergente că aceasta ar fi situația premisă a litigiilor.

44. Verificând conținutul concret și complet al sesizării Curții de Apel Cluj și dezvoltarea argumentelor care au generat-o, precum și jurisprudența anexată, se constată, însă, că poate fi decelată problema de drept reală ce a generat divergența de soluții pe care titularul sesizării a dorit să o supună atenției instanței supreme spre a fi rezolvată, astfel încât chestiunea va fi reformulată pentru a face față exigențelor mecanismului de unificare a practicii accesat, dat fiind caracterul util al rezolvării unei probleme de drept reale ce transpare din conținutul și documentele anexate sesizării și care a primit în practică rezolvări diferite.

45. Potrivit jurisprudenței constante a Înaltei Curți de Casație și Justiție, atunci când actul de sesizare nu formulează precis obiectul recursului în interesul legii, revine completului competent să îl judece „sarcina de a determina dacă, prin modul de prezentare a problemei prin care s-a pretins o rezolvare neunitară prin hotărâri judecătorești definitive, aceasta reprezintă o problemă de drept de natură să pună în dezbatere interpretarea și aplicarea unei/unor reglementări legale” (Decizia nr. 18 din 5 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 801 din 28 octombrie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii — paragraful 37).

46. Astfel, ceea ce au reținut instanțele care au pronunțat hotărârile anexate în sprijinul primei orientări jurisprudențiale a fost faptul că modificarea adusă art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2023, în sensul că „*Pe toată durata participării la grevă contractul individual de muncă sau raportul de serviciu al angajatului se suspendă la inițiativa angajatului*” — soluția deosebindu-se de reglementarea anterioară, care prevedea suspendarea de drept a contractului individual de muncă sau raportului de serviciu pe durata participării la grevă —, a urmărit încurajarea formelor de protest care nu implică sistarea muncii. Inițiativa salariatului cu privire la suspendarea contractului de muncă nu poate fi dedusă automat din împrejurarea participării la grevă, iar din faptul că nu există o solicitare a reclamanților de suspendare a raporturilor de muncă distinctă de simpla aderare la grevă rezultă că nu este îndeplinită una dintre condițiile pentru suspendarea raporturilor de muncă, respectiv inițiativa angajatului în acest sens, ceea ce atrage consecințe în planul remunerării pentru munca prestată pe durata grevei.

47. În schimb, instanțele care au pronunțat hotărârile anexate în sprijinul celei de-a doua orientări jurisprudențiale au susținut că inițiativa salariatului cu privire la suspendarea contractului de muncă, la care se referă dispozițiile art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022, în urma modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2023, rezultă neechivoc din manifestarea voinței de a participa la grevă, prin aderarea la forma colectivă de protest, manifestare necesară și suficientă pentru suspendarea raportului de muncă. Nu sunt necesare demersuri suplimentare pentru exprimarea voinței salariatului în acest sens, dispozițiile art. 49 din Legea nr. 123/2006 fiind abrogate din anul 2010. Prin urmare, declarația de participare la grevă se substituie oricăror alte formalități pentru suspendarea la inițiativa salariatului a contractului de muncă. Modificările aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2023 nu au făcut decât să coreleze dispozițiile Legii nr. 367/2022 cu cele ale Codului muncii, care nu prevedea participarea la grevă printre cazurile de suspendare de drept a contractului individual de muncă, ci printre cele de suspendare din inițiativa salariatului. Prin aceste modificări nu au fost însă introduse condiții suplimentare în sensul obligativității unei solicitări exprese a salariatului de suspendare a raporturilor de muncă pe perioada grevei. Îndeplinirea sarcinilor de serviciu nu conduce la ideea renunțării de a participa la grevă, în lipsa unei manifestări exprese de voință în acest sens.

48. Se constată că în ceea ce privește suspendarea de drept a contractului individual de muncă sau a raportului de serviciu pe durata grevei desfășurate în perioada anterioară modificării dispozițiilor art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022 nu există practică neunitară; niciuna dintre hotărârile anexate nu afirmă că suspendarea de drept nu ar fi operat — nici în ipoteza în care salariații ar fi continuat să presteze activitatea obișnuită pe parcursul zilei de 8 ore — întrucât aceștia și-au asumat consecințele aderării și participării la grevă, iar renunțarea de a participa la grevă necesita o manifestare expresă de voință în acest sens.

49. De asemenea, niciuna din cele două orientări jurisprudențiale nu soluționează cauza în lumina ipotezei prestării de activități în vederea asigurării serviciilor esențiale, nu mai puțin de o treime din activitate, potrivit art. 59 alin. (2) din Legea nr. 123/2006; din hotărârile depuse în sprijinul primei orientări rezultă că nu această ipoteză a fost luată în calcul, cât timp s-a confirmat că toți angajații au muncit cel puțin 8 ore/zi, în timp ce hotărârile ce sprijină a doua orientare consideră că obligația personalului din probațiune de a asigura, în timpul grevei, serviciile esențiale nu atrage incompatibilitatea suspendării contractului de muncă cu exercitarea dreptului la grevă. Prevederile art. 59 alin. (2) din Legea nr. 123/2006 au fost evocate doar în privința impactului lor asupra interpretării art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022.

50. În consecință, după înlăturarea chestiunilor factuale ce nu pot face obiectul unui recurs în interesul legii, problema de drept care a primit dezlegări diferite din partea instanțelor judecătorești, conform hotărârilor definitive anexate sesizării, rămâne următoarea: *în interpretarea și aplicarea art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022, suspendarea contractului individual de muncă sau a raportului de serviciu la inițiativa angajatului pe durata participării la grevă necesită o manifestare de voință expresă a salariatului în acest sens, distinctă de adeziunea la grevă, sau se produce ca efect al aderării acestuia la grevă?*

VIII.2. Asupra fondului sesizării

51. În raport cu problema de drept astfel formulată, din hotărârile judecătorești definitive anexate rezultă două orientări.

52. *Într-o primă orientare jurisprudențială* s-a considerat că, în înțelesul art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022 după modificarea adusă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2023, inițiativa salariatului cu privire la suspendarea contractului de muncă nu poate fi dedusă automat din faptul participării la grevă; din împrejurarea că nu există o solicitare a reclamanților de suspendare a raporturilor de muncă, distinctă de simpla aderare la grevă, rezultă că nu este îndeplinită una dintre condițiile pentru suspendarea raporturilor de muncă, respectiv inițiativa angajatului în acest sens.

53. În susținerea acestui punct de vedere se arată că prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2023 a fost modificat art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022, în sensul că, acolo unde anterior se prevedea suspendarea *de drept* a contractului individual de muncă sau raportului de serviciu pe durata participării la grevă, forma ulterioară modificării, în vigoare în prezent, prevede că pe durata participării la grevă contractul individual de muncă sau raportul de serviciu se suspendă *la inițiativa angajatului*. A interpreta dispoziția legală în sensul că simpla informare a angajatorului despre adeziunea salariatului la grevă are totodată și semnificația inițiativei angajatului în vederea suspendării contractului individual de muncă sau a raportului de serviciu ar însemna să nu se dea niciun efect modificării legislative, echivalând suspendarea raportului de serviciu la inițiativa angajatului cu suspendarea de drept, care opera în aceleași condiții în virtutea reglementării anterioare. În altă ordine de idei, date fiind prevederile art. 59 alin. (2) din Legea nr. 123/2006, care impun necesitatea asigurării serviciilor esențiale pe parcursul grevei, minimum o treime din activitatea normală, rezultă că participarea la grevă nu poate fi considerată suficientă pentru suspendarea contractului de muncă, fiind necesară manifestarea unor demersuri suplimentare, cum ar fi formularea unei cereri în vederea suspendării contractului distinct de inițiativa participării la grevă.

54. Modificarea art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022 nu a urmărit o simplă aliniere la prevederile art. 51 alin. (1) lit. f) din Codul muncii, ci a fost de natură a încuraja formele de protest care nu implică sistarea muncii.

55. *În cea de-a doua orientare jurisprudențială* s-a considerat că inițiativa salariatului cu privire la suspendarea contractului de muncă, la care se referă dispozițiile art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022, în urma modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2023, rezultă neechivoc din manifestarea voinței de a participa la grevă, prin aderarea la aceasta, manifestare necesară și suficientă pentru suspendarea raportului de muncă. Nu sunt necesare demersuri suplimentare pentru exprimarea voinței salariatului în acest sens.

56. În susținerea acestui punct de vedere se arată că dispozițiile art. 49 din Legea nr. 123/2006, care făceau referire la depunerea cererii de suspendare în scris cu cel puțin 15 zile calendaristice înainte de data când se solicită suspendarea, au fost abrogate din anul 2010, iar prin modificarea adusă art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022 prin Ordonanța de urgență a

Guvernului nr. 42/2023 nu s-a urmărit decât corelarea acestor prevederi legale cu cele ale Codului muncii, care nu prevedeau participarea la grevă printre cazurile de suspendare de drept a raporturilor de muncă pe durata grevei, fără a se introduce, însă, condiții suplimentare în sensul unei solicitări exprese a salariatului de suspendare a contractului individual de muncă. Obligația personalului de probațiune ca, în timpul grevei, să asigure serviciile esențiale, conform art. 59 alin. (2) din Legea nr. 123/2006, nu atrage incompatibilitatea suspendării contractului de muncă cu exercitarea dreptului la grevă, recunoscut expres de prevederile alin. (1) al aceluiași articol. Prin urmare, în situația în care participă la grevă, salariatul nu poate evita suspendarea contractului de muncă, fiind una din ipotezele legale în care acesta poate fi suspendat din inițiativa salariatului care a ales să participe la grevă.

57. Această din urmă interpretare a legii este cea corectă.

58. Astfel potrivit art. 234 alin. (1) din Codul muncii, „*Greva reprezintă încetarea voluntară și colectivă a lucrului de către salariați*”. De aici rezultă că, în legislația română, încetarea lucrului de către salariat este de esența grevei. Singura excepție acceptată de lege, cea regăsită în fostul art. 185 al Legii dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cu care greva de avertisment nu putea avea o durată mai mare de două ore, „*dacă se face cu încetarea lucrului*”, a fost eliminată odată cu abrogarea amintitei legi; în prezent, Legea nr. 367/2022 nu a mai preluat această distincție, ci s-a limitat a impune grevei de avertisment o durată maximă de două ore și nu mai admite posibilitatea unei greve de avertisment fără întreruperea lucrului.

59. Prin urmare, de principiu, noțiunea de grevă exclude prestarea muncii, pe durata ei, de către salariat, ca obligație ce decurge din contractul individual de muncă.

60. Consecința este aceea că prevederile supuse analizei ale art. 160 alin. (1) teza I din Legea nr. 367/2022, în forma în vigoare după modificarea adusă prin Ordonanța de urgență nr. 42/2023, potrivit cu care „*Pe toată durata participării la grevă contractul individual de muncă sau raportul de serviciu al angajatului se suspendă la inițiativa angajatului*”, nu pot fi interpretate în sensul că suspendarea contractului individual de muncă ar rămâne la alegerea angajatului, odată ce acesta a aderat la grevă, întrucât o astfel de interpretare ar accepta posibilitatea unei greve desfășurate fără încetarea lucrului, în cazul în care salariatul nu optează pentru suspendare, ceea ce legea nu admite.

61. Pe de altă parte, faptul că legiuitorul a eliminat referirea implicită din legea anterioară la posibilitatea unei durate mai mari de două ore în cazul în care greva de avertisment ar avea loc fără încetarea lucrului — adică a singurei situații în care legea lăsa loc unei compatibilități între o formă legală de grevă și continuarea lucrului — exclude interpretarea dată în prima orientare jurisprudențială potrivit cu care, prin noua reglementare din art. 160 alin. (1) teza I din Legea nr. 367/2022, s-ar fi urmărit încurajarea formelor de protest care nu implică sistarea muncii.

62. În realitate, prin modificarea prevederilor art. 160 alin. (1) teza I din Legea nr. 367/2022 nu s-a urmărit, cum consideră instanțele care au exprimat prima orientare jurisprudențială, să se ceară salariatului o manifestare de voință expresă în sensul suspendării contractului individual de muncă — distinctă de adeziunea la grevă —, în lipsa căreia drepturile și obligațiile din contract s-ar menține în continuare pe durata grevei în mod integral, iar nu limitat la cele privitoare la asigurările de sănătate, cum prevede teza a II-a a textului de lege.

63. Scopul modificării art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022 a fost acela de a clarifica natura juridică a suspendării contractului individual de muncă pe durata grevei, respectiv suspendare la inițiativa angajatului, iar nu de drept,

pentru că această suspendare nu se produce din cauze obiective și independente de voința angajatului, ci tocmai ca urmare a voinței lui de a participa la grevă.

64. Inițiativa salariatului de a adera la grevă și a înceta astfel prestarea muncii contractuale reprezintă totodată și inițiativa suspendării contractului individual de muncă/raportului de serviciu, ce se produce automat, prin efectul normei juridice, la momentul încetării lucrului, pe durata grevei, deoarece elementul definitoriu al grevei — încetarea temporară a prestării muncii — se suprapune cu efectul suspendării contractului individual de muncă, potrivit art. 49 alin. (2) din Codul muncii, având aceeași finalitate, aceea a încetării temporare a prestării muncii.

65. Legiuitorul nu a făcut decât să revină la definirea anterioară a naturii suspendării contractului individual de muncă/raportului de serviciu, mai adecvată și exactă, din art. 51 alin. (1) lit. f) din Codul muncii — scopul urmărit prin modificare rezultând din însuși preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 42/2023, ce se referă la necesitatea corelării termenilor utilizați de Legea nr. 367/2022 cu prevederile Codului muncii. Calificarea dată inițial acestei suspendări prin Codul muncii, la care s-a revenit în prezent, în urma modificării art. 160 alin. (1) teza I din Legea nr. 367/2022, ca fiind o suspendare la inițiativa angajatului, ținea seama de faptul că adeziunea la grevă este o manifestare de voință a fiecărui angajat grevist, iar suspendarea contractului individual de muncă/raportului de serviciu derivă din ea.

66. În concluzie, odată îndeplinită premisa participării angajatului la grevă, are loc suspendarea contractului individual de muncă/raportului de serviciu la inițiativa angajatului, fără vreo altă formalitate suplimentară, pe durata acestei participări.

67. În ceea ce privește implicațiile pe care le au asupra problemei de drept analizate prevederile art. 59 alin. (2) din Legea nr. 123/2006, referitoare la obligația asigurării serviciilor esențiale, dar nu mai puțin de o treime din activitatea normală, se constată că acestea nu conduc la o incompatibilitate între participarea acestor angajați la grevă și suspendarea raportului de muncă pe durata acestei participări, întrucât suspendarea se produce doar pe durata participării personale la grevă, adică în perioada de efectivă încetare a lucrului, iar nu și în intervalul/intervalele de timp în care, pe parcursul desfășurării grevei, angajatul îndeplinește sarcinile ce îi revin în vederea asigurării continuității serviciilor esențiale, minimum o treime din activitatea normală — interval/intervale de timp în care acesta nu se află în încetarea lucrului, deci nu participă efectiv la grevă, iar contractul individual de muncă nu este suspendat. Așadar, strict pe durata participării efective la grevă, nu există niciun

impediment cu privire la suspendarea raportului de muncă la inițiativa angajatului, manifestată prin chiar adeziunea la grevă.

68. Participarea angajatului la grevă și durata acestei participări sunt chestiuni ce țin de situația de fapt; în vederea stabilirii acesteia, împrejurări cum ar fi: prezența la locul de muncă potrivit fișelor de pontaj, activitatea efectiv desfășurată în perioada de interes, momentul renunțării sau încetării grevei trebuie evaluate prin filtrul prevederilor art. 153 alin. (5) din Legea nr. 367/2022, conform cu care „greva se desfășoară cu prezența greviștilor în incinta unității”, celor ale art. 153 alin. (1) din Legea nr. 367/2022, din care rezultă că renunțarea la grevă se face în scris, și al dispozițiilor art. 173 alin. (2) din aceeași lege, potrivit cu care organizatorii grevei au obligația să notifice angajatorul și inspectoratul teritorial de muncă sau, după caz, ministerul responsabil cu dialogul social, cu minimum 24 de ore anterior declanșării grevei, cu privire la modalitățile stabilite pentru îndeplinirea obligațiilor referitoare la asigurarea serviciilor esențiale.

69. Se mai constată că nici Codul muncii, nici Legea nr. 367/2022 nu conțin reglementări procedurale cu privire la suspendarea contractului individual de muncă și nu impun vreo asemenea formalitate din partea angajatului.

70. În cazul particular al personalului de probațiune, ce a generat divergența de jurisprudență supusă analizei de față, a existat inițial o astfel de reglementare: potrivit fostului art. 49 din Legea nr. 123/2006, suspendarea la inițiativa persoanei putea interveni în mai multe situații, printre care și pentru participarea la grevă, în condițiile legii, iar în situațiile de suspendare la inițiativa salariatului, cererea de suspendare trebuia făcută în scris, cu cel puțin 15 zile calendaristice înainte de data când se solicita suspendarea, aceasta urmând a fi constatată și aprobată prin act administrativ emis de angajator. Această reglementare, însă — oricum improprie în caz de grevă, în ceea ce privește formularea cererii de suspendare cu 15 zile înainte de data grevei — a fost abrogată din anul 2010, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2010, fără a fi fost înlocuită cu o prevedere de aceeași natură, ceea ce evidențiază o dată în plus că nici în cazul personalului de probațiune nu este necesar un demers formal al angajatului în vederea suspendării contractului individual de muncă la inițiativa sa, distinct de adeziunea la grevă.

71. Așadar, în interpretarea și aplicarea unitară a art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022, suspendarea contractului individual de muncă sau a raportului de serviciu la inițiativa angajatului intervine ca efect al aderării la grevă, doar pe durata participării la aceasta, fără a fi necesară o manifestare de voință suplimentară în acest sens din partea angajatului.

72. Pentru aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art. 517 alin. (1) din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj și, în consecință, stabilește că: În interpretarea și aplicarea unitară a art. 160 alin. (1) din Legea nr. 367/2022 privind dialogul social, cu modificările și completările ulterioare, suspendarea contractului individual de muncă sau a raportului de serviciu la inițiativa angajatului intervine ca efect al aderării la grevă, doar pe durata participării la aceasta, fără a fi necesară o manifestare de voință suplimentară în acest sens din partea angajatului.

Obligatorie, potrivit art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 5 mai 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Cristian Balacciu

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 9

din 16 iunie 2025

Dosar nr. 922/1/2025

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Eleni Cristina Marcu	— președintele delegat al Secției penale
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Cristina Truțescu	— judecător la Secția I civilă
Denisa Livia Băldean	— judecător la Secția I civilă
Mihai Andrei Negoescu-Gândac	— judecător la Secția I civilă
Maricel Nechita	— judecător la Secția I civilă
Liviu Eugen Făget	— judecător la Secția I civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Mihaela Mîneran	— judecător la Secția a II-a civilă
Doina Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ștefania Dragoe	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ionel Florea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cristinel Grosu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ramona Maria Gliga	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Gianina Prelipcean	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adrian Glugă	— judecător la Secția penală
Mihai Alexandru Mihalcea	— judecător la Secția penală

1. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 922/1/2025 este legal constituit conform dispozițiilor art. 516 alin. (2) din Codul de procedură civilă și ale art. 31 alin. (4) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de

conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Antonia Eleonora Constantin, procuror-șef al Secției judiciare.

4. La ședința de judecată participă domnul Cristian Balacciu, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 32 din Regulament.

5. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ia în examinare sesizarea formulată de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov ce formează obiectul Dosarului nr. 922/1/2025.

6. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar au fost depuse raportul întocmit de judecătorii-raportori și punctul de vedere al procurorului general.

7. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului de judecată, acordă cuvântul asupra recursului în interesul legii reprezentantului procurorului general.

8. Reprezentantul procurorului general susține că este de acord cu recalificarea problemei de drept, care este posibilă în acest mecanism de unificare a practicii judiciare, apreciind că se impune admiterea recursului în interesul legii.

9. Nefiind întrebări pentru reprezentantul procurorului general, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului, declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra sesizării.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție și obiectul recursului în interesul legii

10. Prin Hotărârea nr. 27 din 25 aprilie 2025, Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție cu soluționarea recursului în interesul legii ce vizează următoarea problemă de drept:

Îndeplinirea condiției existenței interesului actual în promovarea sau susținerea acțiunilor având ca obiect acordarea majorării cu 25% a indemnizației de încadrare, din cadrul familiei ocupaționale de funcții bugetare „Justiție”, stabilite prin raportare la valoarea de referință sectorială de 605,225 lei, începând cu data de 1 ianuarie 2018, față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, în măsura în care angajatorii au recunoscut deja această majorare prin decizii administrative, decizii care nu reprezintă titlu executoriu, respectiv să se stabilească dacă sintagma „acordarea majorării” se referă la simpla recunoaștere a dreptului prin aceste acte administrative ori implică și plata sa efectivă.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

11. *Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea-cadru nr. 153/2017)*

„Art. 38. — (...) (3) Începând cu data de 1 ianuarie 2018 se acordă următoarele creșteri salariale:

a) cuantumul brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, precum

și cuantumul brut al sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor, premiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare, solda lunară/salariul lunar de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se majorează cu 25% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, fără a depăși limita prevăzută la art. 25, în măsura în care personalul respectiv își desfășoară activitatea în aceleași condiții; (...)”

12. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2024 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare în domeniul gestionării creanțelor bugetare și a deficitului bugetar pentru bugetul general consolidat al României în anul 2024, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare* (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2024)

„Art. XIX. — (1) Sumele care reprezintă diferența dintre drepturile salariale stabilite prin acordarea valorii de referință sectorială în cuantum de 605,225 lei prin ordin/decizie a conducătorilor instituțiilor din sistemul justiției și drepturile salariale aflate în plată începând cu data de 1 ianuarie 2018, neachitate până la data de 15 noiembrie 2023, se plătesc eșalonat în perioada 2025-2029, astfel: (...)”

III. Practica judiciară neunitară invocată de autorul sesizării

13. Autorul sesizării a arătat că practica judiciară divergentă vizează interesul actual în promovarea/susținerea acțiunilor având ca obiect acordarea majorării de 25% a indemnizației de încadrare din cadrul familiei ocupaționale de funcții bugetare „Justiție”, stabilite prin raportare la valoarea de referință sectorială de 605,225 lei, începând cu 1 ianuarie 2018, față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017. Reclamanții din aceste procese fac parte din diferite categorii profesionale din cadrul familiei ocupaționale de funcții bugetare „Justiție” și beneficiază de decizii administrative emise de angajatori, ordonatori secundari sau terțiari de credite, prin care le-au fost recunoscute aceste drepturi, decizii care nu reprezintă titluri executorii. În acest context, autorul sesizării a subliniat că s-au conturat trei orientări jurisprudențiale divergente cu privire la problema de drept evocată anterior.

14. Astfel, într-o primă orientare jurisprudențială s-a apreciat că reclamanții nu mai justifică un interes în susținerea acțiunii introductive având ca obiect acordarea majorării de 25%.

15. S-a argumentat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2024 recunoaște drepturile salariale stabilite prin ordine sau decizii ale conducătorilor autorităților din cadrul familiei ocupaționale de funcții bugetare „Justiție” și prevede plata eșalonată a acestora, astfel încât există certitudinea plății acestor drepturi, conform eșalonării prevăzute de acest act normativ.

16. În cea de-a doua orientare jurisprudențială s-a apreciat că angajatorul nu mai poate acorda încă o dată majorarea de 25% din moment ce aceasta a fost deja acordată prin decizii sau ordine administrative.

17. S-a argumentat că nu se face distincție între noțiunea de acordare, în sensul de recunoaștere a dreptului salarial pretins, și plata efectivă a acestui drept. În acest sens au fost evocate considerentele de la paragrafele 130-131 din Decizia nr. 43 din 16 septembrie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

18. În cea de-a treia orientare jurisprudențială s-a apreciat că se impune admiterea acțiunilor având ca obiect acordarea majorării de 25%, în condițiile în care deciziile administrative emise de ordonatorul secundar de credite nu reprezintă titluri executorii.

19. S-a arătat că, de vreme ce angajatorul nu plătește drepturile salariale recunoscute printr-o decizie administrativă, salariații au posibilitatea să solicite obligarea acestuia la plata drepturilor salariale cuvenite și neachitate. Ca atare, există un interes actual pentru introducerea acțiunilor având ca obiect

acordarea majorării de 25%, întrucât actul administrativ de stabilire a drepturilor salariale restante nu are valoarea unui titlu executoriu, fiind astfel disociate noțiunile de recunoaștere a dreptului și de plată efectivă a dreptului. Doar după obținerea unei hotărâri judecătorești ce constituie titlu executoriu salariații ar putea declanșa executarea silită, care se va realiza cu respectarea Ordonanței Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, aprobată cu completări prin Legea nr. 288/2002, cu modificările și completările ulterioare.

20. Au fost anexate sesizării hotărâri judecătorești definitive pronunțate de curțile de apel Brașov, București și tribunalele Covasna și Vaslui.

IV. Jurisprudența Curții Constituționale

21. Prin Decizia nr. 521 din 30 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 946 din 15 octombrie 2020, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, reținând că: în ceea ce privește aspectele referitoare la scăderea cuantumului venitului net în luna ianuarie 2018 față de luna decembrie 2017, criticile de neconstituționalitate vizează consecințele aplicării concomitente a prevederilor de lege și a altor prevederi legale cu incidență în materia salarizării personalului plătit din fonduri publice, începând cu 1 ianuarie 2018, precum: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, care a prevăzut transferul contribuțiilor de la angajator la angajat, și art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, potrivit căruia „Sumele aferente contribuțiilor de asigurări sociale sau, după caz, contribuțiilor individuale la bugetul de stat, datorate de personalul plătit din fonduri publice, astfel cum sunt stabilite în aplicarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sunt avute în vedere la stabilirea majorărilor salariale ce se acordă în anul 2018 personalului plătit din fonduri publice potrivit art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017” (paragraful 28). Considerente similare se regăsesc în Decizia nr. 82 din 3 martie 2022 a Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 478 din 13 mai 2022.

22. Prin Decizia nr. 662 din 29 septembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 19 ianuarie 2021, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 24, art. 25 alin. (1) și art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017 și ale art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017, reținând că: prevederile art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 stabilesc reguli de ordin tehnic în materie fiscală privind sumele aferente contribuțiilor de asigurări sociale sau, după caz, contribuțiilor individuale la bugetul de stat, datorate de personalul plătit din fonduri publice, realizând o corelare cu dispozițiile art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, în contextul transferului contribuțiilor sociale din sarcina angajatorului în sarcina angajatului, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal. Astfel, legiuitorul a redimensionat politica sa fiscală, aspect care se înscrie în marja sa de apreciere, potrivit art. 139 din Constituție, în scopul îmbunătățirii colectării contribuțiilor la bugetul de asigurări sociale și, implicit, al protejării drepturilor fundamentale ale salariaților (paragraful 42).

V. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

23. Prin Decizia nr. 43 din 16 septembrie 2024, pronunțată în mecanismul de unificare a practicii judiciare prevăzut de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele

măsurile pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024) și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1106 din 5 noiembrie 2024, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit că: în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, cuantumului brut al salariilor de bază, respectiv al indemnizațiilor de încadrare din cadrul familiei ocupaționale de funcții bugetare „Justiție”, stabilite prin raportare la valoarea de referință sectorială de 605,225 lei, se majorează, începând cu data de 1 ianuarie 2018, cu 25% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, în măsura în care personalul respectiv își desfășoară activitatea în aceleași condiții, iar angajatorii nu au acordat deja această majorare.

VI. Opinia autorului sesizării

24. Titularul sesizării a apreciat că reclamanții nu mai justifică un interes în susținerea acțiunii introductive de vreme ce Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2024 recunoaște drepturile salariale stabilite prin ordine sau decizii ale conducătorilor autorităților din cadrul familiei ocupaționale de funcții bugetare „Justiție” și prevede plata eșalonată a acestora, existând astfel certitudinea plății acestor drepturi conform eșalonării stabilite de acest act normativ.

VII. Opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

25. Procurorul general a apreciat că prima orientare jurisprudențială este în litera și spiritul legii.

26. În acest sens a argumentat că interesul actual lipsește dacă drepturile sunt recunoscute, plata este garantată, iar reclamantul nu contestă cuantumului ori plata cu depășirea termenelor prevăzute de legiuitor.

27. Cât timp nu există un refuz expres de plată și nici nu planează incertitudini asupra cuantumului drepturilor salariale, nu există un interes născut pentru valorificarea drepturilor salariale, deja recunoscute prin decizii administrative.

28. Ca atare, a conchis că nu este îndeplinită condiția interesului actual în promovarea sau susținerea acțiunilor având ca obiect acordarea majorării cu 25% a indemnizației de încadrare din cadrul familiei ocupaționale de funcții bugetare „Justiție”, stabilite prin raportare la valoarea de referință sectorială de 605,225 lei, începând cu data de 1 ianuarie 2018, față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, dacă angajatorii au recunoscut deja această majorare prin decizii administrative; sintagma „acordarea majorării” se referă la recunoașterea drepturilor salariale prin acte administrative, fără să implice și plata efectivă a acestora.

VIII. Opinia judecătorilor-raportori

29. Judecătorii-raportori au apreciat că se impun recalificarea problemei de drept și dezlegarea acesteia în sensul că majorarea cuantumului brut al indemnizației de încadrare/salariului de bază din cadrul familiei ocupaționale de funcții bugetare „Justiție”, acordată în baza art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, în interpretarea dată prin Decizia nr. 43 din 16 septembrie 2024, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, exclude o nouă majorare cu 25% a valorii de referință sectorială, de la 605,225 lei la 756,53 lei, în temeiul aceluiași prevederi legale.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

IX.1. Asupra admisibilității sesizării

30. Constatând îndeplinită condiția legală a titularului sesizării, instituită prin dispozițiile art. 514 din Codul de procedură civilă, în privința autorului acesteia, și anume Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, se rețin în atenție

dispozițiile art. 515 din același cod, potrivit cărora *„Recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii.”*

31. Din cuprinsul textului de lege menționat anterior rezultă condițiile de sesizare ce trebuie îndeplinite cumulativ pentru ca recursul în interesul legii să fie admisibil, și anume: să aibă ca obiect o problemă de drept; această problemă de drept să fi fost dezlegată diferit de instanțele judecătorești; dovada soluționării diferite să se facă prin hotărâri judecătorești definitive; hotărârile judecătorești să fie anexate sesizării.

32. În ceea ce privește aceste condiții, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu soluționarea unui recurs în interesul legii trebuie să indice într-un mod neechivoc reglementarea susceptibilă de interpretare și aplicare diferită care a generat jurisprudența neunitară, iar problema de drept dezlegată diferit să se regăsească în hotărârile judecătorești definitive anexate sesizării.

33. Din acest punct de vedere, întrebarea din actul de sesizare este formulată în termeni neclari, în raport cu divergența de jurisprudență ce reiese din hotărârile anexate, unde nu chestiunea interesului este cea pusă în discuție și rezolvată diferit de instanțe. În orice caz, condiția interesului trebuie tratată din perspectiva subiectivă a celui care formulează pretenția; or, în litigiile în care au fost pronunțate hotărârile divergente, reclamanții pretind că majorarea prevăzută de art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 ar genera un cuantum superior al drepturilor salariale față de cele puse în plată, în condițiile în care majorarea s-ar aplica unei valori de referință sectoriale recunoscute retroactiv, la rândul ei, într-un cuantum superior. Astfel, problema de analizat, ce a generat jurisprudența neunitară, nu se referă la interesul — incontestabil — al persoanelor care au formulat acțiunile privind drepturi salariale de a pretinde, finalmente, plata unor salarii/indemnizații mai mari, în raport cu modul în care acestea au interpretat legea.

34. În realitate, divergența de interpretare privește dezlegările date de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept prin Decizia nr. 43 din 16 septembrie 2024 în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017, și anume dacă majorarea cuantumului brut al indemnizațiilor de încadrare/salariilor de bază din cadrul familiei ocupaționale de funcții bugetare „Justiție”, stabilite prin raportare la valoarea de referință sectorială de 605,225 lei, începând cu data de 1 ianuarie 2018, cu 25% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, atunci când angajatorii nu au acordat deja această majorare, semnifică dreptul la majorarea cu 25% (de la 605,225 lei la 756,53 lei) a valorii de referință sectorială, acolo unde nu s-a acordat o atare majorare sau exclude o astfel de majorare, motivat de faptul că prevederile legale sunt respectate atunci când majorarea prevăzută de norma în discuție se referă la salariile de bază/indemnizațiile de încadrare constituite în baza valorii de referință sectorială de 605,225 lei.

35. Această problemă a fost soluționată în mod diferit de către instanțele judecătorești, rezultând două orientări de jurisprudență, așa cum se va reliefa în analiza pe fond (o a treia orientare menționată de titularul sesizării neîntrând, în realitate, în coliziune cu cele două orientări divergente, întrucât vizează aspecte diferite), ceea ce determină concluzia îndeplinirii acestei condiții de admisibilitate.

36. Ultima condiție este, de asemenea, îndeplinită, practica judiciară divergentă invocată fiind dovedită prin hotărârile judecătorești definitive anexate sesizării, respectiv cele ale Curții de Apel București și Tribunalului Covasna, care atestă rezolvarea neunitară dată problemei de drept enunțate.

IX.2. Asupra fondului sesizării

37. Prin Decizia nr. 43 din 16 septembrie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a statuat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017, cuantumul brut al salariilor de bază, respectiv al indemnizațiilor de încadrare din cadrul familiei ocupaționale de funcții bugetare „Justiție”, stabilite prin raportare la valoarea de referință sectorială de 605,225 lei, se majorează, începând cu data de 1 ianuarie 2018, cu 25% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, în măsura în care personalul respectiv își desfășoară activitatea în aceleași condiții, iar angajatorii nu au acordat deja această majorare.

38. În aplicarea în concret, în cauzele aflate pe rolul instanțelor de judecată, a dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017, astfel cum au fost interpretate prin decizia amintită, s-au conturat două orientări.

39. Într-o primă orientare s-a considerat că această decizie lămurește chestiunea de drept ridicată în sensul recunoașterii dreptului reclamanților la acordarea unei majorări de 25% a indemnizațiilor de încadrare calculate în raport cu o valoare de referință sectorială de 605,225 lei neplafonată, însă acordarea efectivă a diferențelor salariale rezultate din aplicarea acesteia, printr-o hotărâre judecătorească pronunțată într-un litigiu, este lăsată la latitudinea instanței, care „are obligația (...) de a verifica în ce măsură, până la soluționarea litigiilor, s-a procedat la majorarea cu 25% a cuantumului brut al indemnizațiilor de încadrare, respectiv al salariilor de bază constituite cu valoarea de referință sectorială de 605,225 lei (...) ceea ce face ca aplicarea art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, în maniera interpretată prin prezenta decizie, să se realizeze doar în măsura în care angajatorii nu au acordat deja această majorare” — paragraful 132 din decizie.

40. S-a considerat că, atunci când prin decizia ordonatorului de credite li s-a stabilit reclamanților dreptul la o indemnizație de salarizare neplafonată calculată prin aplicarea valorii de referință sectorială de 605,225 lei, drept recunoscut retroactiv și născut în patrimoniul lor anterior intrării Legii-cadru nr. 153/2017 în vigoare, este evident că aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, respectiv majorarea de 25% a cuantumului brut al salariilor de bază/indemnizațiilor de încadrare din cadrul familiei ocupaționale de funcții bugetare „Justiție”, trebuie să se facă la o indemnizație calculată prin aplicarea acestei valori de referință sectorială deja câștigate, chiar dacă hotărârile judecătorești sau actele administrative care au recunoscut-o au fost pronunțate ulterior intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017.

41. Prin urmare, aceste instanțe, admitând acțiunile cu care au fost investite, au dispus recalcularea retroactivă și plata indemnizațiilor de încadrare raportat la un indice de valoare sectorială de 605,225 lei + 25% (valoare de referință sectorială de 756,53 lei), majorare prevăzută de art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 și care nu a fost aplicată de ordonatorii de credite prin raportare la drepturile salariale deja dobândite, cu depășirea plafonării prevăzute de art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, dispunând, pe cale de consecință, repararea prejudiciului creat prin neaplicarea dispozițiilor legale reprezentat de diferența salarială rezultată între noua indemnizație de încadrare și indemnizația actuală de încadrare, începând cu data de 1 ianuarie 2018 și în continuare până la plata efectivă a noii indemnizații de încadrare.

42. În justificarea soluției dispuse au fost invocate considerentele de la paragrafele 127-129 ale Deciziei nr. 43 din 16 septembrie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, care, aducând un argument subsidiar dezlegării acolo date, evocă, pe de o parte, Ordinul nr. 105 din 29 martie 2023, emis de

președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, care stabilește că, „începând cu data de 1 ianuarie 2018, judecătorii prevăzuți în anexă, parte integrantă din prezentul ordin, vor fi salarizați prin acordarea valorii de referință sectorială în sumă de 605,225 lei, pentru intervalele de timp indicate în anexă în fiecare caz în parte”, iar, pe de altă parte, Ordinul nr. 114 din 11 aprilie 2023, potrivit căruia „drepturile salariale stabilite în conformitate cu Ordinul nr. 105 din 29 martie 2023 (...) se calculează cu luarea în considerare a dispozițiilor art. 1 din Ordinul președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 5 din 16.01.2018”, adică a acelor dispoziții potrivit cărora „începând cu data de 1.01.2018 cuantumul brut al indemnizațiilor de încadrare/salariilor de bază (...) se majorează cu 25% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, fără a depăși limita prevăzută la art. 25 al Legii-cadru nr. 153/2017, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții”. De aici, instanța supremă concluzionează că, dată fiind prezumția de legalitate a acestor acte administrative și caracterul lor executoriu cu privire la aspectul relevant, rezultă că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, cuantumul brut al salariilor de bază, respectiv al indemnizațiilor de încadrare din cadrul familiei ocupaționale de funcții bugetare „Justiție”, stabilite prin raportare la valoarea de referință sectorială de 605,225 lei, se majorează, începând cu data de 1 ianuarie 2018, cu 25% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, în măsura în care personalul respectiv își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

43. Aceste considerente din Decizia nr. 43 din 16 septembrie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ar justifica, potrivit primei orientări jurisprudențiale, recalcularea și plata indemnizațiilor de încadrare raportat la un indice de valoare sectorială de 605,225 lei + 25% (valoare de referință sectorială de 756,53 lei).

44. În cea de a doua orientare jurisprudențială, pornindu-se de la premisa că prin actele administrative ale ordonatorilor de credite a fost deja recunoscută valoarea de referință sectorială de 605,225 lei, iar cuantumul brut al indemnizațiilor de încadrare/salariilor de bază existente la data de 31 decembrie 2017 fusese deja majorat cu 25% începând cu data de 1 ianuarie 2018, aceeași dezlegare dată prin Decizia nr. 43 din 16 septembrie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a fost valorificată într-o altă modalitate, fiind respinse acțiunile care tindeau la recalcularea salariilor/indemnizațiilor prin majorarea valorii de referință sectorială cu 25%.

45. Această orientare a pus accentul pe faptul că majorarea cu 25% a cuantumului brut al salariilor de bază/indemnizațiilor de încadrare din cadrul familiei ocupaționale de funcții bugetare „Justiție”, stabilite prin raportare la valoarea de referință sectorială de 605,225 lei, începând cu data de 1 ianuarie 2018, recunoscută în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, se acordă „numai în măsura în care (...) angajatorii nu au acordat deja această majorare”, astfel încât, atâta vreme cât ordonatorul de credite a dispus calcularea salariului de bază/indemnizației de încadrare în raport cu o valoare de referință sectorială de 605,225 lei, iar majorarea de 25% prevăzută de art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 fusese deja pusă în aplicare de la 1 ianuarie 2018, nu se mai putea majora încă o dată valoarea de referință sectorială cu 25% (la 756,53 lei) în temeiul acestei prevederi legale, întrucât majorarea prevăzută de lege fusese deja acordată.

46. Au fost invocate, în argumentarea soluției, considerentele de la paragrafele 130 și 131 ale Deciziei nr. 43 din 16 septembrie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, potrivit cărora: „În același timp însă este incontestabil că există ordonatori de

credite/angajatori ai diferitelor categorii profesionale din cadrul familiei ocupaționale «Justiție» care au acordat deja majorarea salarială vizată, majorare care produce același efect al creșterii cu 25% a cuantumului brut al indemnizațiilor de încadrare ori al salariilor de bază, indiferent dacă se aplică acestor componente salariale compuse prin înmulțirea coeficientului de multiplicare variabil cu valoarea de referință sectorială de 605,225 lei ori dacă se aplică unității de valoare referință sectorială de 605,225 lei din compunerea indemnizațiilor de încadrare ori a salariilor de bază. Prin urmare, majorarea nu poate fi aplicată, simultan ori succesiv, în ambele variante, adică atât unității de valoare de referință sectorială de sine stătător, cât și indemnizației de încadrare ori salariului de bază din compunerea cărora aceasta face parte, întrucât s-ar produce o dublă majorare.»

47. Aceste din urmă instanțe au procedat corect.

48. Într-adevăr, în dezlegarea chestiunii de drept supuse analizei prin Decizia nr. 43 din 16 septembrie 2024 menționată, instanța supremă, după expunerea istoricului evoluției reglementării drepturilor salariale ale categoriilor profesionale incluse ulterior, prin Legea-cadru nr. 153/2017, în familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție”, a constatat că dispozițiile art. 38 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017, aplicabile și familiei ocupaționale de funcții bugetare „Justiție”, prevăd majorarea, începând cu data de 1 ianuarie 2018, cu 25% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017 a cuantumului brut al salariilor de bază/indemnizațiilor de încadrare, care în prezent sunt stabilite prin raportare la valoarea de referință sectorială de 605,225 lei.

49. Majorarea cuantumului brut al salariului de bază/indemnizației de încadrare cu 25% a avut loc în virtutea prevederilor art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, având ca scop, potrivit art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017, compensarea diminuării pe care creșterea cotelor de contribuții de asigurări sociale de sănătate și pentru șomaj puse în sarcina angajaților, dispusă prin art. I pct. 42, 69 și 87 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, ar fi provocat-o veniturilor salariale nete ale acestora. Această majorare a fost pusă în aplicare începând cu luna ianuarie 2018 de ordonatorii de credite și angajatori, prin acte administrative, cum sunt: Ordinul nr. 5 din 16 ianuarie 2018 al președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru personalul din cadrul acesteia, ordinele nr. 564/C-579/C din 6 februarie 2018, emise de ministrul justiției pentru fiecare dintre curțile de apel, ordinele nr. 243 și nr. 247 din 30 ianuarie 2018 ale procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, actele administrative ale curților de apel, după caz, emise în baza Minutei înțâlnirii din data de 16 ianuarie de la sediul Consiliului Superior al Magistraturii, ce a avut ca obiect la punctul 1 majorarea indemnizațiilor de încadrare și a celorlalte elemente care fac parte din salariul brut lunar cu 25%, începând cu luna ianuarie 2018, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017.

50. Pe de altă parte, valoarea de referință sectorială, în raport cu care se stabilește indemnizația de încadrare/salariul de bază, prin înmulțirea ulterioară a coeficientului de multiplicare și adăugarea sporurilor, a fost stabilită retroactiv la 605,225 lei, prin hotărâri judecătorești definitive și apoi prin acte administrative emise de către ordonatorii de credite/angajatori în virtutea art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu trimitere la art. II alin. (1) din Legea nr. 293/2015 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 35/2015 pentru

modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe, a prevederilor art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, art. 3¹ alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare și a considerentelor Deciziei nr. 55 din 13 septembrie 2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

51. Indemnizațiile/Salariile calculate în raport cu această valoare de referință sectorială au fost, de regulă, puse în plată pentru viitor în baza ordinelor emise de angajatori/ordonatorii de credite, în timp ce diferențele rezultate pentru trecut (1 ianuarie 2018-15 noiembrie 2023) se află în curs de executare, în conformitate cu dispozițiile art. XIX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2024, ce a recunoscut aceste drepturi salariale.

52. Fiind întrebată cu privire la maniera de interpretare a prevederilor art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, respectiv dacă indemnizațiile de încadrare calculate prin valorificarea valorii de referință sectorială de 605,225 lei se majorează începând cu data de 1 ianuarie 2018 cu procentul de 25%, prevăzut de norma citată, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nu a făcut, prin Decizia nr. 43 din 16 septembrie 2024, decât să valideze interpretarea în baza căreia angajatorii/ordonatorii de credite aplicau deja, la calcularea indemnizației de încadrare/salariului de bază, atât valoarea de referință sectorială de 605,225 lei, cât și această majorare cu 25% a cuantumului brut al indemnizației/salariului astfel calculat. Această recunoaștere ulterioară, printr-o decizie dată în mecanismul de unificare a practicii judiciare prevăzut de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, în urma unor întrebări ridicate de instanțe, nu exclude faptul că indemnizațiile de încadrare/salariile de bază calculate în acest mod au și fost puse, între timp, în plată.

53. Prin urmare, recunoscând, de principiu, aceste drepturi în interpretarea art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, instanța supremă nu a urmărit să statueze că ele nu ar fi fost acordate de angajatori și că vor trebui a fi acordate, ci doar că sunt legal datorate în acest cuantum potrivit prevederii legale menționate, fiind, în principiu, deja recunoscute și acordate de angajatorii/ordonatorii de credite din familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție”, urmând a se mai pune problema acordării lor doar în acele cazuri în care angajatorul nu a făcut-o deja, în măsura în care se identifică punctual astfel de situații.

54. În acest sens, considerentele de la paragrafele 127-129 ale Deciziei nr. 43 din 16 septembrie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, evocate în prima orientare jurisprudențială ca argument de admitere a unor acțiuni având ca obiect calcularea și plata indemnizațiilor de încadrare prin majorarea valorii de referință sectorială cu 25%, de la 605,225 lei la 756,53 lei, au fost greșit înțelese; în realitate, respectivele considerente reliefa tocmai împrejurarea că, la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, ambele majorări fuseseră deja puse în executare prin Ordinul nr. 105 din 29 martie 2023, completat prin Ordinul nr. 114 din 11 aprilie 2023, cu trimitere la Ordinul nr. 5 din 1 ianuarie 2018, toate ale președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar nu că ar justifica o nouă majorare, cu 25%, a valorii de referință sectorială de 605,225 lei (la 756,53 lei), față de cea acordată deja.

55. Se impune însă a clarifica ce înseamnă a (nu) fi fost „acordată deja” de către angajator/ordonatorul de credite majorarea prevăzută de art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, întrucât la baza primei orientări jurisprudențiale se află o eroare ce își are originea în modul de înțelegere a acestei sintagme, atunci când în această viziune s-a apreciat că majorarea cu 25% prevăzută de art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 s-ar aplica valorii de referință sectorială aflate în plată de 605,225 lei, conducând la o valoare de referință sectorială de 756,53 lei; câtă vreme reclamanților nu li se plătește un salariu de bază constituit dintr-o valoare de referință sectorială în acest ultim quantum (756,53 lei), în această orientare s-a considerat că angajatorii „nu au acordat deja această majorare”.

56. Cheia înțelegerii acestei sintagme se regăsește în considerentele de la paragrafele 130 și 131 din Decizia nr. 43 din 16 septembrie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, potrivit căruia „este incontestabil că există ordonatori de credite/angajatori ai diferitelor categorii profesionale din cadrul familiei ocupaționale «Justiție» care au acordat deja majorarea salarială vizată, *majorare care produce același efect al creșterii cu 25% a cuantumului brut al indemnizațiilor de încadrare ori al salariilor de bază, indiferent dacă se aplică acestor componente salariale compuse prin înmulțirea coeficientului de multiplicare variabil cu valoarea de referință sectorială de 605,225 lei ori dacă se aplică unității de valoare referință sectorială de 605,225 lei din compunerea indemnizațiilor de încadrare ori a salariilor de bază. Prin urmare, majorarea nu poate fi aplicată, simultan ori succesiv, în ambele variante, adică atât unității de valoare de referință sectorială de sine stătător, cât și indemnizației de încadrare ori salariului de bază din compunerea cărora aceasta face parte, întrucât s-ar produce o dublă majorare*”.

57. Astfel, ceea ce trebuie reținut este că, începând cu data de 1 ianuarie 2018, cuantumul brut al salariului de bază/indemnizației de încadrare a fost majorat cu 25% — matematic vorbind, prin înmulțirea sa cu un coeficient de 1,25 — în virtutea dispozițiilor art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, majorarea fiind pusă în aplicare prin actele administrative emise de angajatori/ordonatorii de credite indicate anterior.

58. Punerea în aplicare a acestei majorări a avut loc începând cu luna ianuarie 2018, anterior recunoașterii retroactive a dreptului la o indemnizație/un salariu calculată/calculat în baza unei valori de referință sectorială la nivelul de 605,225 lei.

59. Astfel, cuantumul brut majorat conform art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 se calculează prin aplicarea majorării procentuale de 25% asupra cuantumului indemnizației de încadrare/salariului de bază existent la nivelul lunii decembrie 2017, acesta din urmă fiind rezultatul înmulțirii valorii de referință sectorială cu coeficientul de multiplicare ierarhic și adăugării unor sporuri calculate ca procent din rezultat. Majorarea de 25% fiind aplicată asupra cuantumului indemnizației de încadrare/salariului de bază astfel calculat, ea se va răsfrânge, matematic vorbind, asupra tuturor componentelor salariului/indemnizației, în virtutea regulii distributivității înmulțirii față de adunare, astfel că pentru respectarea prevederilor art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 nu mai este necesară o altă majorare, separată, doar a acelei componente salariale constând în valoarea de referință sectorială, ci e suficientă majorarea aplicată direct cuantumului indemnizației/salariului de la nivelul lunii decembrie 2017, luat ca întreg. A majora cu 25% baza de calcul constând în indemnizația de încadrare/salariul de bază inițial(ă) este același lucru cu a majora corespunzător, în același procent, fiecare componentă a acestei baze de calcul, inclusiv valoarea de referință sectorială, ceea ce exclude dreptul la o majorare simultană ori succesivă în ambele modalități, adică

atât a indemnizației de încadrare/salariului de bază, cât și a componentelor sale luate distinct — valoare de referință sectorială și spor calculat ca procent din aceasta — întrucât s-ar produce o aplicare în cascadă a aceleiași unice majorări, adică o majorare la majorare pe care legea nu o prevede.

60. De altfel, majorarea acordată de prevederile art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 se referă, în chiar termenii legii, la cuantumul salarial brut ca întreg, iar nu la anumite componente, precum valoarea de referință sectorială. În concret, însă, din punct de vedere matematic, majorarea cu 25% a cuantumului brut salarial ca întreg sau majorarea cu același procent a valorii de referință sectorială în baza căreia se calculează întregul ar duce ambele la același rezultat, esențial fiind a nu se majora atât întregul, cât și componenta deodată.

61. Acesta este înțelesul considerentului de la paragraful 131 din Decizia nr. 43 din 16 septembrie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, potrivit căruia „*majorarea nu poate fi aplicată, simultan ori succesiv, în ambele variante, adică atât unității de valoare de referință sectorială de sine stătător, cât și indemnizației de încadrare ori salariului de bază din compunerea cărora aceasta face parte, întrucât s-ar produce o dublă majorare*”.

62. Prin urmare, în situația tipică, în care angajatorii/ordonatorii de credite au aplicat deja de la 1 ianuarie 2018 dispozițiile art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, calculând cuantumul brut al salariului de bază/indemnizației de încadrare de la acel moment prin aplicarea unui coeficient de majorare cu 25%, iar ulterior au recunoscut și majorarea retroactivă, la nivelul de 605,225 lei, a valorii de referință sectorială în baza căreia a fost determinat acest quantum brut la care se aplică majorarea, trebuie observat că majorarea de 25% prevăzută de art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 se va răsfrânge matematic asupra unei indemnizații/unui salariu calculate/calculat în baza unei valori de referință sectorială deja mărite, producând efecte identice variantei în care majorarea s-ar fi aplicat valorii de referință sectorială (componentei), și nu întregului, astfel încât trebuie constatat că prevederile legale în materie de salarizare au fost respectate și că nu mai este necesară o majorare distinctă a valorii de referință sectorială luată separat cu încă 25%, pentru a o duce la 756,53 lei, întrucât această majorare a fost deja acordată prin aplicarea la întreg și s-ar produce, în caz contrar, dubla majorare la care se referă considerentul de la paragraful 131 din decizia citată.

63. Totodată, atunci când, dezlegând prin Decizia nr. 43 din 16 septembrie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept modul de interpretare și aplicare a prevederilor art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, instanța supremă a conchis că, în litigiile care vizează majorarea cu 25% de la 1 ianuarie 2018 a indemnizațiilor de încadrare calculate prin valorificarea valorii de referință sectorială de 605,225 lei, instanțele pot realiza aplicarea art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, în maniera interpretată prin respectiva decizie, „*doar în măsura în care angajatorii nu au acordat deja această majorare*”, au fost avute în vedere numai acele situații punctuale în care, după verificările corespunzătoare, s-ar constata fie că nu fusese pusă în aplicare, la data intrării sale în vigoare (1 ianuarie 2018), majorarea de 25% a cuantumului brut al indemnizației de încadrare/salariului de bază prevăzută de art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, fie că nu a fost recunoscută/acordată noua valoare de referință sectorială de 605,225 lei.

64. Dimpotrivă, nu a fost avută în vedere soluția majorării salariului de bază/indemnizației de încadrare prin majorarea

distinctă a valorii de referință sectorială cu 25%, de la 605,225 lei la 756,53 lei, întrucât o astfel de majorare separată nu trebuie a fi acordată, pentru motivele ce s-au arătat.

65. În situațiile în care a fost recunoscut prin hotărâre judecătorească dreptul la o majorare a valorii de referință sectorială cu 25%, de la 605,225 lei la 756,53 lei, ca modalitate de punere în aplicare a prevederilor art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, aceasta va duce la același rezultat, întrucât punerea în aplicare a hotărârii va exclude în acest caz aplicarea aceleiași majorări și la întreg, tocmai pentru a nu permite dubla majorare nepermisă de lege.

66. Prin urmare, acțiunile având ca obiect acordarea majorării cu 25% a indemnizației de încadrare/salariului de bază din cadrul familiei ocupaționale de funcții bugetare „Justiție”, stabilite prin raportare la valoarea de referință sectorială de 605,225 lei începând cu data de 1 ianuarie 2018, față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, nu mai au obiectul lor material, ca urmare a executării obligației, atunci când angajatorii au recunoscut deja prin decizii administrative, puse în aplicare, atât majorarea de 25% prevăzută de dispozițiile art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, începând cu data intrării acesteia în vigoare, cât și valoarea de referință sectorială de 605,225 lei.

67. Pentru aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art. 517 alin. (1) din Codul de procedură civilă,

ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov și, în consecință, stabilește că: Majorarea cuantumului brut al indemnizației de încadrare/salariului de bază din cadrul familiei ocupaționale de funcții bugetare „Justiție”, acordată în baza art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, în interpretarea dată prin Decizia nr. 43 din 16 septembrie 2024, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, exclude o nouă majorare cu 25% a valorii de referință sectorială, de la 605,225 lei la 756,53 lei, în temeiul aceluiași prevederi legale.

Obligatorie, potrivit art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 16 iunie 2025.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Cristian Balacciu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

